

Us agraden les matemàtiques?

(Ángela Martínez Moliner – Accèssit de la categoria *Secundària*)

Obro els ulls, miro el rellotge, i m'aixeco emmurriada per la visita d'avui a la facultat de matemàtiques de la UPC. Les mates sempre han estat les meves enemigues, són molt avorrides i mai m'han agradat ni m'agradaran.

Una vegada allà, uns senyors ens van rebre molt amablement, fent-nos una gran pregunta.

—A qui de vosaltres us agraden les matemàtiques? van dir alhora.

Com era d'esperar, només tres persones van respondre afirmativament.

Minuts després, vam començar a experimentar amb tot el que hi havia per allà. Jo anava de parella amb la Carla, i ens va cridar l'atenció una de les pantalles que hi havia, on apareixen uns mosaics que tu mateix podies crear. Ens vam asseure davant i, de cop i volta, una llum molt intensa, ens va enlluernar.

Ens trobàvem al no-res, hi havia un home vell, que aparegué d'entre la foscor, amb un to greu i pausat, uns ulls brillants com la lluna plena i una mirada intrigant, que transmetia saviesa i curiositat.

—Jo sóc el guia. No penseu pas que això és un somni, vosaltres relaxeu-vos i gaudiu de l'experiència. Tot això s'acabarà quan respongueu la gran pregunta amb un argument raonable, ara tanqueu els ulls i no feu preguntes -va dir deixant un profund silenci entre tota aquella foscor.

En qüestió de segons, vam aparèixer en mig del temple Uruk, a la Mesopotàmia, estàvem al·lucinades, havíem viatjat en el temps fins l'any 3800 aC. Davant nostre teníem el primer mosaic creat al llarg de la història, estava fet amb cilindres petits i cons, consistia en una decoració romboide amb un cert aspecte de ziga-zaga. Nammu, la dona que creava aquelles figures, ens va ensenyar com ho feia. Amb argila donava forma als cons i cilindres, a continuació els coïa al forn i, per últim, els submergia en tints de colors vermellosos, negres, o fins i tot deixaven el mateix color de l'argila.

Nammu ens va dir que miréssim com era el forn, ja que per a nosaltres aquest tipus no era gens habitual. Quan ens vam inclinar per mirar-lo, vam caure, mentre cridàvem i cridàvem desesperadament, caient al buit; però tot es va aturar, vàrem quedar quietes, fins que vam aparèixer a un gran banquet. Un banquet d'aquells del segle IV aC, a l'antiga Grècia.

Segudes en aquelles cadires enormes de fusta, entre tota aquella gent guarnida amb aquelles vestimentes tan típiques deis grecs, la Carla em va mirar i vam començar a riure, era inexplicable el que ens estava passant.

—Em dic Nikolaos! -va exclamar el noi tan ben plantant que venia cap a nosaltres, intentat arribar sense caure i no donar gaires tombs, ja que s'havia passat més del compte amb el vi d'aquells grans barrils situats als laterals de la sala.

—Estem celebrant un gran descobriment! El meu amic Pitàgores, que està per aquí, ha descobert l'anomenat "Teorema de Pitàgores", aquest descobriment estableix que en tot triangle rectangle, el quadrat de la longitud de la hipotenusa és igual a la suma dels quadrats de les respectives longituds dels catets... -.

—Pitàgores? -deiem mentre la seva imatge s'anava esvaint.

Aquest cop vàrem aparèixer a Bagdad, amb un llibre entre les mans. Ens trobàvem en una biblioteca, on no hi havia pas ningú. El llibre és titulava *Al-jabr muqabalah* escrit a l'any 825 pel matemàtic i astrònom Mohamed ibn-Musa, aquest mostrava en els seus treballs la primera fórmula general per les resolucions de primer i segon grau.

Mentre passàvem les pàgines d'aquell llibre, vam començar a escoltar veus, unes veus pròpies d'un ambient de joves estudiants i, d'un moment a l'altre, davant nostre va aparèixer una universitat.

—Em presento, el meu nom és Emmy Noether. Ara mateix ens trobem a l'any 1896 quan encara no em deixaven accedir a la universitat, ja que les dones no érem acceptades. En ser dona, al llarg de la meua vida vaig tenir les coses molt més complicades, però després de tot se'm reconeix com la dona que va revolucionar la física amb el "Teorema de Noether". Aquest expressa una relació unívoca entre simetries i lleis de conservació.

Mentre Emmy Noether ens anava explicant la gran història de la seva vida, ens apareixien unes imatges d'aquelles situacions que va haver de viure, el problema de ser dona en aquells temps, el fet de ser jutjada pel seu sexe i no per les seves capacitats.

Vam estar escoltant-la emocionades, fins que, en tancar els ulls, de nou tot es va tornar negre i silenciós. El nostre guia va aparèixer de nou entre la foscor.

—Estem aquí de nou. Expliqueu-me quines sensacions heu tingut. No! Millor no, no digueu res. Sabeu?, crec que és hora de fer-vos la pregunta.-

—A qui de vosaltres us agrada les matemàtiques? -.

Vam mirar-nos alhora, el vam mirar a ell, vam tancar els ulls, vaig dir el següent:

—La pregunta és difícil, però la resposta ho és encara més.

M'he adonat que les matemàtiques són molt més del que ens pensem, van més enllà. Estan presents al llarg de tota la història, estan presents en totes les diferents cultures, estan presents dintre nostre, formen part de nosaltres, dona igual el sexe, el color de pell, o la cultura d'on vinguis, perquè són igual de vàlides per a qualsevol ésser humà.

Hem d'estar agraïts de tots aquells avantpassats nostres que van fer tant per nosaltres.

Ens ha impactat veure com hi ha gent que ho ha deixat tot per la societat, pel futur d'aquesta i nosaltres, a dia d'avui, no som capaços d'ajudar aquells que moren ofegats perquè diem que aquí no hi caben. Entre nosaltres no ens sabem respectar.

És tan decepcionant veure el destructiu que pot arribar a ser l'ésser humà!

Tot això ens ha fet veure més enllà, no són només matemàtiques, són humanitats, és filosofia, són socials, és la nostra història, és la nostra gent, són els problemes morals de la societat, que hi ha hagut i que segueix havent-hi.

Jo et dic que sí, que sí, m'agraden les matemàtiques, em sentiria una ignorant si et digués que no-